

Inleiding

Samen verschil maken

Samen verschil maken

'Samen verschil maken' is het motto van deze bestuursperiode. 2020 was het eerste volle begrotingsjaar waarin we tezamen met PS ook écht samen verschil konden maken. Dat pakte anders uit dan verwacht. Hoewel het coronavirus aan het begin van 2020 iets was dat enkel ver weg leek te spelen, werden we ook al snel hier geconfronteerd met het virus, met alle gevolgen van dien. Zowel voor de maatschappij als totaal, op sociaal, cultureel en economisch gebied, als voor heel veel mensen persoonlijk.

Het Rijk heeft hierin zijn verantwoordelijkheid genomen door grote steunpakketten in te stellen. Wij hebben niet de financiële ruimte om instellingen of ondernemers direct te ondersteunen, maar hebben gezocht naar mogelijkheden om hen te faciliteren in het benutten van de steunpakketten. Daarnaast hebben we in de voorjaarsnota € 2 miljoen beschikbaar gesteld voor aanvullende ondersteuning voor Zeeuwse ondernemers. Om de cultuursector te ondersteunen hebben we het Zeeuws Stimuleringsfonds Cultuur ingesteld.

Corona heeft gevolgen voor de uitvoering van de begroting

We vinden het belangrijk om in deze crisistijd te blijven investeren in Zeeland. Dat hebben we gedaan door maximaal in te zetten op investeringen uit de investeringsagenda, maar ook door het opnemen van een overprogrammering in de lopende begroting, om eventuele vertragingen en onderuitputting op te vangen. Op voorhand was immers duidelijk dat de crisis ook gevolgen zou hebben voor de uitvoering van onze begroting, zonder te weten op welke onderdelen dat precies zou zijn.

De uitvoering van de opgaven en ons verdere beleid doen we niet alleen. Veel vraagstukken pakken we gezamenlijk op met onze netwerkpartners. Dat betekent dat vaak intensief overleg nodig is om tot voortgang te komen. Omdat fysieke bijeenkomsten en overleggen niet meer mogelijk waren, hebben we gezocht naar alternatieve mogelijkheden om de uitvoering toch zoveel als mogelijk doorgang te kunnen geven. Snelle investeringen in digitalisering hebben er toe bijgedragen dat we in overleg konden blijven met onze netwerkpartners. Toch heeft dat niet kunnen voorkomen dat de beoogde inzet uit de begroting niet geheel behaald is. Het jaarrekeningresultaat is dan ook hoger dan andere jaren. Dat effect van Corona zien we overigens ook bij andere overheden. Onzekerheden in de uitvoering van met name eenmalige projecten – lukt het om met partners om tijdig tot uitvoering van projecten te komen? – en eenmalige subsidieregelingen – is er voldoende animo voor de regelingen? – hebben het lastig gemaakt ook tussentijds scherpe bijstellingen te maken. Immers, alles was erop gericht om de uitvoering van deze projecten en subsidies zoveel mogelijk doorgang te geven.

Omdat een gedeelte van de uitvoering van deze eenmalige projecten over de jaargrens heen valt doen we ook voorstellen om de niet aangewende budgetten van deze projecten over te hevelen naar 2021. In de jaarstukken, maar ook in het bijbehorende Statenvoorstel, gaan we daar nader op in.

Doorkijk naar de uitvoering van de begroting 2021

De crisis duurt inmiddels ruim een jaar. Vaccineren biedt uitzicht om op korte termijn terug te kunnen naar een 'nieuw' normaal. Toch zullen de gevolgen van de crisis nog lange tijd merkbaar blijven. In de voorjaarsnota 2021 staan we daar bij stil en doen we voorstellen om, binnen onze mogelijkheden, de gevolgen voor de crisis voor Zeeland op korte termijn te dempen.

Terugblik op de uitvoering van de begroting 2020

Vrijwel tegelijkertijd met het moment dat de coronacrisis in volle omvang om zich heen greep, werden we geconfronteerd met berichten over het afblazen van de Markaz in Vlissingen. Al snel bleek dat het geen geruchten waren dat het Rijk eenzijdig de overeenkomst hiertoe wilde opzeggen. De uitkomsten zijn bekend. Onder leiding van de speciaal adviseur dhr. Wientjes is het compensatiepakket 'Wind in de Zeilen' opgesteld om de beoogde effecten van de Markaz voor de regio te compenseren. Dit pakket heeft in juli de instemming van de regio gekregen. Daarop is ook meteen voortvarend aan de slag gegaan met de implementatie van het compensatiepakket.

De sanering van Thermphos verloopt op schema. Met het zicht op afronding van het project is ook duidelijk dat de toegezegde bedragen voor de sanering door de Provincie € 2,4 miljoen lager uitvalt. Deze incidentele meevaller is verwerkt in de jaarrekening.

In het najaar van 2020 is de RES vastgesteld, zodat de opgave Energietransitie daarmee ook is afgerond. In het uitvoeringsprogramma Energie op klimaat krijgt dat in 2021 zijn verdere uitvoering. Tegelijkertijd met het afronden van de opgave Energietransitie is in 2020 de nieuwe opgave Stikstof gestart. Vanuit de investeringsagenda zijn in 2020 middelen toegekend voor onder andere Campus, innovatiefinanciering en wegeninvesteringen, waaronder voor het nieuwe groot project N290 Kapellebrug. Tevens is besloten om het Deltaplan Zoet Water als groot project te benoemen en daar middelen uit de investeringsagenda aan toe te kennen. Om de strategische opgaven verder uit te werken zijn eveneens middelen uit de investeringsagenda toegekend. De verwachting is dat in 2021 de opgaven, met uitzondering van Stikstof, overgaan naar uitvoering. In de voorjaarsnota 2021 geven we een verdere doorkijk op de strategische opgaven.

Jaarrekeningsaldo is substantieel hoger dan voorgaande jaren

Het jaarrekeningsaldo, na voorgestelde overheveling, bedraagt bijna € 10,5 miljoen en stellen we voor om toe te voegen aan de algemene reserve. Dit saldo kent een overwegend incidenteel karakter en is mede door de effecten van corona substantieel hoger dan in voorgaande jaren. In het jaarverslag is een nadere toelichting opgenomen op dit saldo. Daarnaast stellen wij voor om in de bestemming van het jaarrekeningsaldo ruim € 9,6 miljoen toe te voegen aan bestemmingsreserves. Overigens zullen wij in de voorjaarsnota verdere voorstellen doen voor uitnames uit de algemene reserve.

Financieel perspectief blijft onder druk staan

In 2020 is een verdere oplossing gevonden voor de reparatie van de zogenaamde weeffout in het Provinciefonds, die verruiming van het financieel perspectief oplevert. In de voorjaarsnota 2020 hebben we die ruimte gebruikt om met name een aantal knelpunten in de uitvoering van de begroting op te lossen, maar ook tot verdere versterking van de uitvoeringsprogramma's te komen. Hoewel de financiële positie op orde is, blijft het meerjarenperspectief onder druk staan, mede vanuit de onzekere tijden waarin we ons bevinden. In de voorjaarsnota 2021 geven we hier ook een nadere doorkijk op. Samenwerking met andere overheden en partijen blijft noodzakelijk om samen verschil te blijven maken.

Het college van Gedeputeerde Staten